

ყოველ დღე ორშაბათს გარდა

რედაქცია: სოლოლაკზე, სერ-გიევს ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლში, № 8.

კანტორა რედაქციისა: სერ-გიევს ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლში, № 8.

ხელის-მოწერა მიიღება კანტორაში. მარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ Типографіи. Въ редакцію газ. „Дროება“.

გაზეთის ღირებულება: მთელის წლისა—8 მან., ნახევარ წლისა—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან.

დროება

ცალკე ნომერი ღირს შაურათი

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვა ენებზე.

ფასი განცხადებისა: დიდი ასოებით ასოზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ციცეროთი—5 კაპ., პატარა—4 კაპ.

რედაქციის უფლება აქვს გაასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდათ გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატიები ავტორს არ დაუბრუნდება.

ყოველ-ღიუბი გაზეთი

„დროება“

ხელის-მოწერა: მთელისში, რედაქციის კანტორაში (სერგიევს ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლში, № 8).

შალაქს გარეშე მცხოვრებთათვის აღრესი: ВЪ Типографіи. Въ редакцію газетъ „Дроება“.

გაზეთის ღირებულება: მთელის წლისა—8 მან., ნახევარის წლის—4 მან. და 50 კაპ., ოთხი თვის—3 მან.

პირველი აპრილიდან პირველ ივლი; სამდინ გაზეთი ღირს—2 მან. და 50 კაპ., წლის დამლევამდინ—6 მანეთი.

ხვედრი ფული გაზეთის დაბარებისათნავე უნდა იქმნეს რედაქციაში გამოგზავნილი.

ტელეგრაფები

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

ვენა, 16 (28) მარტს. რუსის ელჩს დენერალ იგნატიევს ჰქონდა ხანგრძლივი ლაპარაკი პრინც რიუდოლფთან და ჰერცოგ ალბრეხტთან.

ლონდონი, 16 (28) მარტს. ინგლისის სამინისტროს რუსეთის პასუხზედ ჰქონდა მოლაპარაკება.

თავად ბორჩაკოვმა უარ-ჰყო ინგლისის წინადადება, რომ მეროპის წარმო-

მადგენლები შეეხონ კონგრესზედ ყველა მუხლებს მორიგების პირობისას; თ. ბორჩაკოვი ამბობს, რომ მე უფლება მექნება, რომ ყოველთვის, როდესაც კონგრესის ისეთს მხარეებს შეეხება მორიგების პირობისას, რომელთაც მეროპის საზოგადო ინტერესებთან კავშირი არა აქვთ, ამ შემთხვევაში მე მოვიტხოვო, რომ ამ საგანზე სჯა არ იქნეს.

ამ პასუხის მიღების შემდეგ დაუყოვნებლივ შეიკრება ინგლისის სამინისტრო ლორდ ბიკონსფილდის თავმჯდომარეობით.

ბაზეთის „ნიუ-იორკ ჰერალდის“ პეტერბურგელი კორრესპონდენტი ამბობს: მე მიიხრა გრაფ იგნატიევმა, რომ, თუ ომი იქნა, ინგლისის მარტოდ-მარტოდ არჩება რუსეთის მოპირდაპირედ; რუსეთი ყველაფრისათვის მზათ არისო.

მონრეალი, 19 (31) მარტს. ბრიტანიის მმართველობამ მიწერილობა გაუგზავნა ძანადის დუბერნატორს, რომ ბრიტანიის სამულობლო ძალოუმბიის ზღვის ნაპირები ისეთ ნაირად გაამაგრონ, რომ მტერმა შემოსელა ვერ შეიძლოს.

ლონდონი, 20 მარტს (1 აპრილს). ბაზეთს „Times“-ს სწერენ: დენერალის ციმერმანის კორპუსს ბრძანება მოუვიდა, რომ დაუყოვნებლივ შევიდეს მოლდავიაში.

დერბის მოადგილეთ (ინგლისის უცხო ქვეყნის საქმეთა მინისტრად) დანიშნულია მარკიზი ხალსბიური.

სტამბოლი, 19 (31) მარტს. ოსმან-

ფაშა დანიშნულია სტამბოლში დაყენებულ ოსმალთს ჯარის უფროსად; მუხთარ-ფაშა დანიშნეს მთავარი შტაბის უფროსად.

პეტიკრულის ბიკჰა, 15 მარტს:

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

ლონდონი	—	—	—	მან. კაპ.
ამსტერდამი	—	—	—	„ „
ჰამბურგი	—	—	—	„ „
პარიჟი	—	—	—	„ „
შინაგანი სესხის ბილეთები	5 ⁰ / ₁₆			
პირველი სესხის	—	—	225	— 25
მეორე სესხის	—	—	222	„ * *
ბანკის ბილეთები:				
ღირველი გამოცემის	—	—	95	— 50
მეორესი	—	—	95	— 12
მესამესი	—	—	—	„ * *
მეოთხესი	—	—	94	— 85
ალმოსაველეთის	—	—	93	— 25
ოქრო, 1/2 იმპერიალი	—	—	8	— 41

საქართველო

ღიუბი

* * ჩვენ შევიტყუეთ, რომ, რადგან ამ ჟამად სპარსეთში ჭირი გაჩენილა და სამზღვრები შეკრულია, ამის გამო ბევრ მთელისეულ ვაჭრებს, განსაკუთრებულ სპარსელებს, რომელნიც სპარსული საქონლით (უფრო ქიშიშით და სხვა ხმე-

ვიანთ თანამოძმეთა:—მცველებო, ცეცხლი დაგივხვით! უსხედან გარემო ცეცხლს, უკავიათ ხელ თეთო ოროლა ხმელი პურის ხევისა და გულთანადად უკმებიან.

ამასობაში ხანი გადის, ღრმა ძილისაგან თვალთ ებლიტებათ. ხალთა-გულდებს სასთუნლოდ თაგ-ქვეშ იდებენ. ხელთოფებს გვერდით იწყობენ, ტანზედ მაზარებს იბურგენ და-ჯერედ მაძლარის გულით ტკბილს ძილს ჰნებდებიან!

მინც რა უნდა თქვას, რაც უნდათ იოცნებონ: ამ დარწმუნებული ვარ, რომ ვაჭაკის ცხოვრების თვალთ ჯერედ ვიწრო არ არის! სიმხნე, სიმართლე და გულ-კეთილობა აქვს უფრო ხელსამძღვანად; ხარობა მეტად საკიცხელია მის წინა... აწმყო დროება თითქმის სრულიად გამოუქველველ საგნად მიაჩნია ორთ თვალ გარდაუწყდენთ სამზღვრებთ

ფულტონი

მხედარის სიყვარი

ბრძოლა-ჩხუბიდგან უკან შემობრუნების პუკი დაიკრა.

მინ მოკვდა, ვინ დაიჭრა და ვინ ცოცხალი დარჩა,—ჯერ ვინ იცის!... თილ ბრძოლის ევლის მიდამოს დანთობილი ცეცხლები ლაპლაპით მნათობენ; ლაშქართ გარემოდ მომდგარნი მცველნი ერთმანერთს მისძახიან:

— მან არის? სად მივხეტება? წინ!

უკან არავინ გაუშვათ?...

სამარ ველზე მოღალულ-მოფეთქილ მხედართ მეორე დალამდის სძინავს!

იქ დევ-გმირ მხედართათვის, რომელი საბრძოლველად სამშობლო მამულის მოვალეობა ვახდენიათ მიზეზად, ეს და-

მეც სხვა ლაშქების მსგავსია, ე. ი. დიდებისა და სიკვდილის შუა მდებარე საბინაო!

ბავლილი ძრიელი ბრძოლის თავ-პირმტყვევა, წყვეტა, ჟღერა დაეწყებიათ სრულიად, მომავალი თავ-გარდასავლისაც არა იციან-რა; დიდი ხანია, რაც თავიანთ ცხოვრების მარცხ-გამარჯვების საზღვარი მულამ წამს მბრუნავ დროების ბორბალს ხელთ-გაუტარებია. ღვი-სათვის ანუ ხვალისათვის სრულიად არა ენაღვლევათ-რა; მათთვის გუშინდელ დღეს გაუფლოა, ხვალინდელი დღეც იქნება აღარც კი ჰქონდეს; მაშასადამე, რაც უნდა იყოს, ნუ დაუყურებენ, სახვლიოდ ნუ მოიცდიან. ღვე! ღვსვე იმხიარულონ!

— მეღვინე, ღვინო ჩამოასხა—ჩვენი ტკბილი სულის საზედავე! იძახიან ზოგნი სხნარულითა. სხვებიც უკვეთინებენ თავ-

ლი ხილით) ვაჭრობენ, დიდი ზიანი მის-
ცემიათ, რადგან საქონელი არ მოუ-
დისთ.

* * * მით არა-საამო სურათი ენახეთ
ჩვენ გუშინწინ, კვირა საღამო: ვიღაც
ერთმა სპარსელმა უბერანგომ და უბე-
რანგის-ამხნავდომ ამოიბრინა დიდი მთა-
ვრის სასახლის წინ და საჩქაროთ გასწია
ბულვარისაკენ...

როგორც ვტყობოდა, ეს სპარსელი
სახალით ავითმოფი იყო. მაგრამ გვა-
კვირებს, რომ ამდენი გზა გამოუვლია
(უეჭველია, შუა ბზარზე გამოვივლიდა
სპარსელების უბნიდამ) და ერთი ვინმე
პატრონი, ან პოლიცია არ ამოჩინილა,
რომ ამ საცოდავი კაცისათვის ხელი მო-
ეციდნა და საავთმყოფოში წაეყვანა...

* * * ალექსანდრაპოლიდამ გვატყობი-
ნებენ, რომ ამ ჟამად აქ ისევ დიდი სი-
ციფეები არისო და ამის გამო სახალის
ავთმყოფობა თითქმის სრულიად არ
ჰკლებულობსო.

იქიდანვე გვწერენ, რომ მთავრობის
განკარგულებით ქალაქს წრეში მყოფი
სასაფლაოები ქალაქს არეთ გადააქვთო.

* * * ჩვენ მოგვივიდა მლადიკავკაზიდან
ამბავი, რომ ამ ჟამად იქითკენ საშინ-
ლად გავრცელებული პირუტყვის, გან-
საკუთრებით ცხენის, ჭირი და ბევრი იხო-
ცებაო.

* * * ბაზეთს „შმაკში“ იწერებიან სტა-
ვროპოლიდამ, რომ ერთს იქაურ გიმნა-
ზიის 17 წლის შაგირდს თავი მოუკლავს
და თან ბარათი დაუკვია, რომ მე თვი-
თონ ვიკლავ თავს, სხვას ნურავის და-
ბრალებთო...

* * * ჩვენ მივიღეთ ერთი ახლად გა-
მოცემული ქართული წიგნი, სახელად
„ბატონი შვილის მრავლის პირ-
ველი დრო — ანუ თავდადება
ქართულთ“ — ოთხ-მოქმედებიანი
ტრაგედიათ. ალექსანდრე ჯამბაკურიან-
ობრელიანისა. გამოცემული თბილის-
ში უფ. ზაქარია შიჭინაძისაგან.

შუა, რომელნაც იმას აგულიანებენ სამ-
შობლო მამულის დამგვირგვინებელ გა-
ვლილის ისტორიის ხსოვნითა და მო-
მავლის გამარჯვების იმედითა...

სხვათა შორის თვითონაც სძინავს,
მაგრამ დიდის განსხვავებით თრჩევა ამ-
ხანაგებში, ისე როგორც აღმასი გოზ-
ქვანარში: მირულებსიანვე გამოხატულება
შეცხროველდება, გონება მისი ტკბილი
ფრტვის გასართობად განვლილთ საგნე-
ზის ხატებს წარმოუდგენს...

მაეკაცი მხედარი მკვდრებს წამიწე-
ბულთ, წაფიწებულთ ცოცხლებად ჰხე-
ლავს; ჰგონია, თუ თავის ნაფალ, წანახ
მინდრებში დადიოდეს; ზეცის ორი-
ზონტი წმიდან მოკრიალებულია, მზე
საუცხოოდ ანათებს არე-მარესა, მწვა-
ნელ გარდაშლილ მინდორს მეტად ამ-
კობს ფერად-ფერადი ვარდ-ყვავილნი,
მწერთ ლალანი ვაქსთ, მფრინველნი გა-
ლობენ და ყოველი სულ-დგამულნი ემა-
ყოფილებით უცქერის თავის ზვედრსა...

როგორც ყველაფერი, რაც ალექსან-
დრე ჯამბ. -ობრელიანის ხელიდამ გა-
მოსულა, ეს ტრაგედიაც სავსეა ნამდვი-
ლის, შეფუფრებელის გრძობითა და მა-
მულის სიყვარულით. როგორც ტრაგე-
დია კი, ეს თხზულება ცოცხალი სუსტია,
თუმცა შიგა-და-შიგ სწორეთ ხელოვნუ-
რი და დრამატიული სცენები ურვეია;
მაგიერად წაკითხვის დროს მკითხველი
ნამდვილ სიამოვნებას იგრძნობს.

თვითონ გამოცემა კი უშნო რამ
არის, ცუდი ქაღალდი, ცუდი ბეჭედი,
ტიპოგრაფიის მხრითაც უშნო.

შასი კი ბევრი არ არის: 9 ბეჭდის
თაბახია და ღირს სულ ექვს შაურად.

როგორც წიგნის ბოლოს გამოცხა-
დებულის ანგარიშიდამ ხიანს, ეს ტრა-
გედია ხელ-მოწერით შეგროვილის ფუ-
ლით გამოუცია უფ. ზ. შიჭინაძეს. სულ
70 მან. და 60 კაპ. მოუგროვებია, გა-
მოცემა 132 მანეთად დაჯდომია. შემო-
სული ფულებით გამოცემელს სხვა
ქართული წიგნების გამოცემა ჰსურს.

* * * მლადიკავკაზიდან გვწერენ, რომ
ამ უკანასკნელ დროს ერთს იქაურ ვა-
ჭარს გამოუწერია თბილისიდან ქართუ-
ლი წიგნები და აქ ჰყიდისო. ძორეს-
პონდენტი ამბობს, რომ ეს ვარემოება
ძალიან სასიამოვნოთ დაგვიჩირო, რად-
გან აქ ბევრი ქართველები და მარტო
ქართულის ენის მცოდნე სომხები არი-
ანო, რომელთაც ხალისი ჰქონდა ქარ-
თული წიგნების კითხვისა და ვერსად
ემოვნათო; ახლა კი იმათი სურვილი
დაკმაყოფილებული იქნებაო.

* * * ჩვენ გვთხოვენ შემდეგი ამბავი გა-
მოცხადოთ ვაზეთში:

სწორეთ საზიზლარია ამ ჟამად ყოფ-
ნა შუთაისში! წარმოიდგინეთ დაიწყეს
ხოცვა ამ დიდ მარხვაში, უბრავეს გან-
კარგულებით, ქუჩაში მავალ ძაღლებისა.
მს ამ ძაღლების მკვლელი მარტო ქუჩა-
ში მავალ ძაღლებს არ სჯერდება; ზოგს
თავის სახლის კარებზედაც მიუარდება,
სიხარბის გამო, რადგანაც თითო მოკ-

შორს, თავის სამშობლო სოფლიდგან,
ზარის რეკის ხმა ისმის; გორა ზღვრე-
ბით მწვანელ მღელვარე პურკეს საამუ-
რი სუნი მოჰსდის; აქეთ მწყემს ნახირი
შეუშლია მთის კალთობზედ და იქით
კლდის ქრატზედ მეცხვარეს თხა-ცხვა-
რი მოუდღვია; მათ შუა მდინარე ხვე-
ლევების ნაკადულ-წყალთ წანწყარი
გააქვთ...

ბიგერ ის ეკლესიანზედ მისავალი ბი-
ლიკი. ბგერ იმ ტკბილი წყლის წყარო,
სადაც ყოველ ცისმარე დილა საღამო-
ობით თავს იყრის კაცი და ქალი. ბგერ
თავის მუშობლის ტილიფის ღობით მო-
წულ ქობს ქვეშ გაწკიპული ფუ-
ტრები, როგორ თავისუფლად მოუშა-
ბენ და ავითებენ ტკბილ თაფლსა! ცო-
ტა რამ იმის დაცრლებით ხევანთ უკან,
სადაც კვამლი აღის, სადაც სახლის-კა-
ვარი აღმაცურად ზურავს, სადაც კოკრო-
ჭინა სანათური მისის მინით მოციმცი-
მავს... იქ არის სამშობლო სახლი, რო-

ლულ ძაღლის კუდში უბრავე ხუთ-ხუთ
შაურს აძლევს.

„და უნდა უცქიბოთ — თუ რა შეტე-
ბრალებულად კლამენ: მიეპარება ეს
მკვლელი უკანიდან ძაღლს, დაუშვებს
თავში კეტს, მაგრამ, თავის ულონო
მკლავებით ეს ამას ერთის დაკვრით
ვერ დასცემს, გაექცევა საზარელის ყვი-
რილით ან ცხვირ მოგლეჯილი და ხან
თავ-პირიდან თქრიალით სისხლის გზა-
გზა მქცეველი; მიანებებს ამას თავს, რა-
დგანაც ველარ დანება, მიეპარება მე-
ორეს, მესამეს და სხვას. ბევრს ამათგანს
ჰკლავს ათასის ხალხის თვალწინ, საში-
ნელის ბლავილით და წკმუილით დაუნ-
ტერევეს გვერდებს კეტითა, ჩაჰკლავს შიგ
შუა ქუჩაში, მოსჭრის თამამად კულსა და
ჩაგდება ჯიბეში!..“

მს კიდევ არაფერი: ახლა მოაბამს
მკვლელი მოკლულ ძაღლებს ფეხებში
თოკს, მითრევეს ბაზარ-ბაზარ და აგდება
რიონში ზემოთ, და ქვემოთ კი წყლი-
ასამსები აპირია, საილამაც მთელი გა-
მოღმა შუთაისი ავსებს წყალს სასმელათ
თუ სიწმინდეში სახმარათ. წარმოიდგი-
ნეთ თუ რა მადით უნდახსვამდეს ამ დიდ-
წმარხვაში შუთაისში მცოვრები ხალხი
ყალს, ჩაის და თუ ამითი მოზველილ
ჰურს.

თუმცა არ შინახავს, მაგრამ გამიგო-
ნია კი, რომ სხვა ქალაქებში როდესაც
ძაღლების შემცირება უნდათ, დაიჭერენ
იმათ, წაიყვანენ სადმე შორს ქალაქის
გარეთ, დახოცვენ და ღრმათ ჩაფლავენ
მიწაში...

ოქის აგებუ

ოქის შემდეგ

საზოგადოთ ყველა რუსულ ვაზეთებ-
ში ძალიან გაცხარებული სტატიები
იბეჭდება ინგლისზე და იმის პოლიტი-
კურ მოქმედებაზე.

მელშიაც დედა-მისმან ასწავლა ძრისტეს
ცნობა პირველად, ძმათა და დათა სი-
ყვარული, მამა-მისმანც ხვან-თესვა, ფარ-
ცხვა, რწყვა, მკა, მუშობა. სიამოვნება,
სიმწარე და ყოველი ქვეყნიერობის გ-
რემოება იქ ისწავლა!

ბუელი რომ ველარ დაიტევეს სიმხიარუ-
ლეს, დაიწყობს სასიხარულო საუბარსა;
რომლებიც გლოვა-ტირილში დაუგდია
გალამკრების დროს, სახელდობრ უძხის:
ბაქარ, ბეჟან, ბეკელი!... შევლანი
გაიცნობენ თავიანთ საყვარე ლ მამულის
გმირს ხმაზედ. მსწრაფლ დიდის აღტა-
ცებულის სიხარულით მოიბრუნენ, მო-
ვლენ: ახალგაზდა და წილზედ შემოაქ-
ნება, წერილნი ძმები ყელზედ მოეხვე-
ვიან, დედ-მამა პირს უკოცნის და ერთ
სასიამოვნო ყოფაში არიან, ორგნითვე
სასიხარულო ხმანი ისმიან, ერთმანერთ
სახელებით იხსენებენ და შემდგომ ყო-
ველ მის ვითარებას ეკითხვიან მოუთმე-
ნელის გულწრფელობითა...

„მოსკოვის უწყებები“ ამბობენ, მაგალითად, რომ ინგლისის ის კი არ აწუხებს, რომ ჩვენ რამდენიმე ნაჭერი მიწა ჩამოვაცალეთ მსმალეთს და სლოვანები გავათავისუფლოთ, — სულაც არა; იმის დარდი ის არის რომ ჩვენ გამარჯვებული დავრჩით და იმაზე უფრო მომეტებული ვავლენა და ზედ-მოქვედება შევიძინეთ საზოგადოთ აღმოსავლეთის საქმეებში. იმას მხოლოდ ერთი უნდა: ჩვენი დამცირება. მაგრამ, სანამ ხელმწიფე და ჩვენი არმია ჩვენთან არიან, არა გვიშავს-რაო.

როგორც ამას წინათაც იყო ჩვენს გაზეთში მოყვანილი, გაზეთი „ახალი ღროება“ ქადაგებს, რომ ჩვენ ინგლისისაგან ომის გამოცხადება სასიხარულოდ უნდა მიგვაჩნდესო, რადგან ინდოეთში გავგზავნითო ასიოდ ათასს კაცს, დავიპყრობთ ამ ინგლისის სიმდიდრის წყაროსაო და ერთბაშით გავმდიდრდებითო.

ამგვარივე კილოთი იწერებიან ყველა სხვა გაზეთებიც; ყველა ამტკიცებს, რომ რუსეთის მორიგების პირობები ძალიან მსუბუქი პირობებიაო და ვერ გავფიქვია — რისთვის ეჩრება ამ საქმეში ინლისო.

რუსული გაზეთი „ახალი ღროება“ გუბნობებს, რომ მთავრობამ განკარგულება მოახდინაო, რომ რაც შეიძლება მომეტებულ შავირდებს სამხედრო სასწავლებლებისას გაათავებინონ წელს სწავლა და აფიცრად გამოუშვანო. ამბობენ, რომ ამ მომავალი აპრილის განმავლობაში რუსეთის სამხედრო სასწავლებლებიდან 2,600 ყმაწვილ-კაცს გამოიყვანენ აფიცრის ჩინითაო.

მართს ნემეცრს გაზეთში „პრესსში“ დაბეჭდილია შემდეგი ამბავი ჩერქეზების თაობაზე:

„პორტამ (მსმალეთის მმართველობა) მოახდინა განკარგულება, რომ ყვე-

მშვენიერმა სიზმრის ზმანებაში მისცა ჩვენ გვირ-მხედარს სახლში მობრუნების სასიამოვნო მგონობელობა, რომლის მსგავსი არა არის-რა ქვეყანაზედ. ამას ყოველი კაცი ჰგონობს კარგად; მაშ ისევ ტუბილ ძილს მიეც თავი, მხედარო, და გაახანგრძლივ შენი სანატრელი სიზმარი. ხელთ აიღვე პირვლანდულებს სახლის შევლა-მმართველობა, შენს საუკარელს დას ჩაჰყევ ბოხელში, იქ გაჩვენებს თავის შევლილ გამოკვებულ ხბოებიან ძროხებს, იქილგან გაჰყევ მტილში და ნახე აბრეშუმის კისის ნაწარმოები ქსელები; გარდახედე ვენახის დარგებსა და გაავლე თვალ დიდ კირნახულ მსხმოარე ვაზების ნაყოფსა. ხეხილნარსა, ახალ ნამყენებსა და ბოსტნეულთა. აყვავებულა თუთუნის, გარდაპენტილთა თეთრად ბაშბა და უქადის მშრობელს კარგ მოსავალსა! მაჰყევ მამა-შენს ყანაში და ნახე პურის ოდომითუ როგორ კარგათ აულიათ დოლი და თავიქვე

ლა ჩერქეზები გადასახლონ მეროპილამ მცირე აზიაში (ანატოლიაში). სმირინილამ მოგვივიდა ამბავი, რომ თებერვლის დამლევს იქ გაუფლია რამდენიმე ათასს ჩერქეზს, რომელნიც თავიანთ ცოლ-შვილით წინათვე მთავრობისაგან დანიშნულ სოფლებში დაუსახლებიათ. ზოგან ახლავე უჩივის ამათ ადგილობრივი ხალხი, რომ ავაზაკობა დაიწყეს, გვეცარცვენო. მაგრამ ბევრი ამათგანი წყნარად, მშვიდობიანად ცხოვრებენ და სოფლის მუშაობისათვის ეოუკიდნიათ ხელი.“

წერილი რედაქტორთან

შუალო რედაქტორო!

თქვენს პატივცემულს გაზეთს „ღროებაში“ № 42-ში, წვადითხე ჩემდა შესახები სტატია, მოწერილი ზორის უეზლის სოფლის მხინვალისაგან, რომლიდანაც სჩანს 1, რომ ვითომც კულის მამასახლისის ამორჩევა და საზოგადოთ ურიგოთ წაყვანა სასოფლო სასამართლოს საქმეებისა ხშირად დაბალი აღმინისტრაციის ბრალი იყოს და 2, რომ ვითომც 27 ნოემბერს წარსულს წელს საზოგადოებას აღმოეჩინოს ერთხმად მამასახლისათ მასილი შერმაზანოვი, მარამ მე წარსულს თებერვლის ექვსში მივსულიყვე და ყოვლის უმიზნოთ გამომეტებინოს ხალხისათვის, რომ იმათგან ამორჩეული მამასახლისი არ დაამტკიცეს და ახალი მამასახლისი უნდა აღმოიჩინოთ და მეთქვას კიდეც, რომ ესა და ეს კაცი ამორჩიეთ.

ამ საქმის გარემოებას მე მოგახსენებთ და უმორჩილესათ ვთხოვთ, უფალო რედაქტორო, რომ ამ ჩემს პასუხს თქვენს „ღროებიში“ მისცეთ ადგილი და დაბეჭდოთ: 1) მოწერილობისა ძალითა უფალის ზორის უეზლის მმართველისა, მე ვახდენდი მხინვალის საპრისტაო სოფლებში სასოფლო მოხელე პირების აღჩრევისა, როდესაც გარეშე სოფლებს მოვრჩი, მაშინ ესე იგი 27 ნოემბერს

1877 წელსა, სოფელს მხინვალში მჭკონ-და აღმოჩრევა სასოფლო მამასახლისისა და სუდიებისა; — სოფელს მხინვალში კამერალიის აღწერით არის მცხოვრები 422 კომლი, ყრილობაში ხალხი ძალიან ცოტა მოვიდა, როდესაც დავატყე სიცოტავე ხალხისა, მიშინ მამასახლისის მოვსთხოვე პასუხი ხალხი რატომ სულ არ შეჰყარა; ამაზედ მამასახლისისაგან პასუხად ის მივიღე რომ სულ სავაჭროთ არიანო წასულნი სხვა და სხვა უეზლებშიო. ამისა გამო ამ გამოცხადებულთ პირთ შორის მოვანდინე კენჭის ყრით აღმოჩრევა და მართლაც ერთ ხმათ აღმოიჩინეს მასილი შერმაზანოვი მამასახლისათ და აგრეთვე სუდიებიც; მე წესისამებრ შევადგინე აღჩრევის ფურცელი და იმავე ნოემბრის 29-ში სხვათა აღჩრევის ფურცლებ შორის ისიც წარგადგინე უფალს ზორის უეზლის მმართველთან; მხოლოდ ჩემს მოხსენებაში ეს გამოვიყვანე, რომ თუმცა მხინვალის საზოგადოება შეიცვამს 422 კომლს მცხოვრებელს, მაგრამ მოხელეების აღმოჩრევის დროს იყო მხოლოდ 88 კაცი და ამისა გამო, რადგანაც კანონის ძალით ორი მესამედი ნაწილი ხალხისა მაინც უნდა ყოფილიყო უსათუოთ აღჩრევის დროს, როგორც ინებებდა, წარადგენდა დასამტკიცებლად უფალს მფილისის გუბერნატორთან, იმ აღმოჩრეულთ პირთ, თუ ხელ-აწლათ მოახდენდა განკარგულებას აღჩრევისას?

ამაზედ მომივიდა მოწერილობა 18 იანვარს ამა 1878 წელსა № 472, რომლითაც ვალად მსდებდა აღჩრევა მხინვალის სასოფლო მოსამართლეებისა ხელახლად მომხდინა.

ამა მოწერილობისა ძალითა, ექვს თებერვალში მოუწოდე ხალხს, გამოუცხადე სიტყვითი სიტყვამდე საგანი მოწერილობისა უფალის უეზლის მმართველისა და მოვსთხოვე კანდიდატების სია; ამ ყრილობაში იყო ხალხი ვიდრე 180 კაცამდე, კანდიდატების სია არ წარმოიდგინეს და შეიქმნა ყვირილი, რომ

ბლო მამული, სახლეულთ საიამოვნება, შევება, განცხრომა და სამაური მყუღრო მუშაობა, რითაც სცხოვრობს კაცი უმანკოდ!...

აგერ ისევ ბრძოლის მუშა გახდომნე მხედარო, რომელსაც გაქვს მიუ, ცილებელ სამსახურად სხვათ მოკვლა ანუ შენი თავის მსხვერპლად შეწირვა! აღდეგ, მოწიფულო ვაჟკაცო, და როგორც ძილითგან გამოღვიძებისა შენის ქოჩრითგან მოიცილებ მოკრულ თივის კლორტებსა, აგრეთვე შენის სამშობლო მამულის სახსენებელნი ჯერ-ჯერობით შენგან გარდებერტყე. იცოდე, რომ ამას იქით შენი სამშობლო ბრძოლის ვეღო, შენი სახლეულები მხედართ ურლია, რომელიც აიგერ იარაღს პირს უწყობს და ემზადება საომრად; სამრეკლო ზარი ის დროშა არის, რომელიც ტყვიისაგან დანჯრეტილია და ერთიან ტარით სისხლით შესვრილ-შედებულა!

ახალციხე, 9 მარტი მანუე მესხი

ისევ ისინი გვინდა ვინც წინათ აღმოვიჩინეთ; თუმცა ხმა გაიყო, მარამ მომეტებული ხმა მაინც მასილ შერმანოვისა და სხვა ამორჩეულის პირების მხარეს იყო, მეც ამ გვართ წარუდგინე უფალს უფლის მმართველს და ვსთხოვე ისევ იმათი დამტკიცება, რადგანაც ხალხს შეეატყე, რომ ისევ ისინი უნდა.

2) რაც შეეხება, რომ ვითომც მე გავრეყლვარ აღმორჩევაში მამასახლისისა და ხალხისათვის მიჩვენება ესა-და-ეს კაცი ამორჩიეთ—მეთქი მამასახლისათ, ეს სრულიად სიცრუე არის, ამიტომ რომ მე ვასრულებდი მხოლოდ ჩემს თანამდებობას, და მეორეც ესა, რომ სხინვალში იმისთანა ხალხი არის მომეტებული ნაწილი, რომ იმათ საქმეში არა ღირს გარევა: რაც უნდა კეთილი საქმე იზრუნოს ადგილობრივ მმართველმა, ისინი ყურს არ უგდებენ თავიანთის ურთიერთმანეთის შურისა და ბოროტების გამო, და ყოველივე პირი იმათგანი იმას ცდილობს, რომ თავისი ნათესავი აღმოიჩინოს მოსამართლეთ, მეზობელი და ახაგვრინოს და რაც საქმე ჰქონდეს მათი შესახებ, კარგათ გაკეთებინოს თავის საარგებლოთ. აქედანვე სჩანს, რომ კარგს გამოცდილს კაცს თავის დღეში არ ამორჩევენ ისინი მოსამართლეთ(?).

უფალო რედაქტორო და წამკითხველნო, გთხოვთ თქვენ თვით შეხვიდეთ ჩემს მდგომარეობაში: მე, როგორც ადგილობრივი პრისტავი, რისათვის არ მოვიწოდებდი კარგის გამოცდილის კაცის აღმორჩევასა მამასახლისათ, რადგანაც სხინვალი არის სავაჭრო ქვეყანა, რომელშიაც არის უმეტეს ასის ღუქისა და ყოველს ღღეს ძალიან დიდი ხალხი გროვდება როგორათაც გარემო სოფლებიდან, აგრეთვე სხვა-და-სხვა უფლებიდან სავაჭროთ, რომლისა გამოც ძალიან არეულობა არის ხოლმე მუდამ; —აქ თუ კარგი მამასახლისი არ იქნება

და გამოცდილი კაცი, ვინ მომცემს მე შემწეობას ამ შემთხვევაში? მომეტებულათ მაშინ, როდესაც მე ხშირათ სამახურის გამო სულ რწმუნებულს ჩემდამი უფლის ნაწილში, რომელიც შეიცვამს 40 სასოფლო საზოგადოებას, თითქმის მესამედს უფლისას და ვდივარ ხოლმე, და მეონი, რომ კანონითაც და სინდისითაც მოვალე ვიყავ ჩვეა მიმეცა აღმორჩევის დროს, რომ კარგი მოხელები ამოერჩიათ და გამოცდილნი პირნი; მარამ, რადგანაც, როგორც შემოთ მოგახსენეთ, ვიცნობ სხინვალის ხალხს, ამისა გამო ვეღარ გავერიე იმათ ჩვევაში, მხოლოდ ეს კი იყო, რომ პირველს აღჩევის დროს წინადადება მივეცი, რომ კარგები აღმოერჩიათ.

სხინვალის პოლიციის პრისტავი თ. ივანე თავთაქოვი ს. სხინვალი, მარტის 18-ს.

განცხადებანი

თფილისის ქალაქის გამგეობისაგან

ქალაქის გამგეობა (შპრავა) ამით აცხადებს საყოველთაოდ, რომ იმის თანდასწრებით 24 მარტს იქნება მხოლოდ ერთხელ ვაჭრობა იმ საქალაქო მამულის იჯარით მიცემაზედ, რომელიც მდებარებს ქალაქის წრეს გარეთ ნავთლულში იქ, საცა ახლად ამენებენ პირუტყვის საკლავ სადგომსა, და რომელიც შეიცავს 100 (ასს) ოთხ-კუთხ საჭენს. ეს ადგილი მოთავსებული ადგილია სამიკიტროსათვის ანუ სხვა რომელიმე ღუქისათვის.

(3-1)

თფილისის ქალაქის გამგეობისაგან

ქალაქის გამგეობა (შპრავა) ამით აცხადებს საყოველთაოდ, რომ იმის თანდასწრებით 24-ს ამ მარტს დანიშნულია

ვაჭრობა (მხოლოდ ერთხელ) იჯარით მიცემაზედ იმ ქალაქის მამულზე, რომელიც ნავთლულში მდებარებს და რომელიც შეიცავს 194 დენარტინას და 100 ოთხ-კუთხ საჭენსა. ეს მამული საბალახო ადგილია.

(3-1)

თქსლები

ბოსტანისა და ყვავილებისა, ახლად მიღებული სამზღვარ გარეთილამ ისპილმა პავკასიის სამეურნეო საზოგადოების კამისიონერთან ლარუმსთან, ბოლოვინის პროსპექტზე, სახლის № 11.

(10-9)

სალაშური.

ანუ ლექსთა კრება. გამოცემული ზ. შიკინაძესი. უასი ორი რაშური. თფილისში მ. ხელაძის. სტამბაში, და ქუთაისში, ი. მესხთან.

გამოვიდა და ისპილმა „სოლი ვიტირო, თუ უფლი?“

ამომელია ალ. თუთაევისა ისპილმა: ქალაქში—ყველა წიგნის მალაზიებში და ალექს ჯამშეროვთან, თელავს—იოსებ ძუშანაშვილთან, ქარელს—ღვით შეროჩაშვილთან, ხაშურისა და ბეჟათუბნის ზუჭეტში, სურამს—ზაქარია არუწოვთან, ქუთაისს—იაკობ მჰანეზოვთან და სვ. ცერცაძესთან შოთში—მლისბარ ბაბლოვთან, სხინვალს—თ. ივ. თავთაქოვთან, საქაშეთს—თ. ნიკ. ლიასამიძესთან, შიგვრისხევს—მასწ. მოსე ნათაძესთან, ბორში—სტ. ზომოვეთან და თვითონ ავტორთან.

რ. ბ. შ. ა.	დილა.	სალაშ.	II კ.	III კ.	ტელეგრაფი	მ. კაპ	გაზანდა	მან კაპ	თფილისის სამკურნალო
თფილისი	9 21	5 18			მ.ცი სიტყვა თფილისიდან:		თფილისი, 22 მარტი.		მრეწვის მედენაზე, წინამძღვაროვის სახლებში.
მცხეთა	10 11	6 27	68	38	ქუთაისს, შოთ	1	შქე. თუთ. ბანჯისა, ფთ.	1 60	აგათმყოფებს მიიღებენ ყოველ დღე,
ბორი	11 58	9 43	2 40	1 33	როსტოვს, მდებსას, მოსკოვს	2	შქვილი წითელი	1 50	კვირას გარდა, დღის 8—10 მინ.
ხაშური	1 29	11 57	3 92	2 18	პეტერბურგს, მარშავას	2	ჭერი ფუთი	1 40	მ. რ. შ. ა. ბ. ა. თ. ს. მინკევიჩი—ხირუ
სურამი	1 44		4 42	2 46	მსმალეთში, შვეიცარიაში	3	ბაბა მრეწვისა, ფუთი	7 50	რგი, ლისიცივი—შინაგ. აგათმყოფ.
შვირილი	5 49		5 81	3 23	იტალიაში და საფრანგეთში	3 50	ბაპენტლი ბაბა ფუთი	10	ს. ა. მ. შ. ა. ბ. ა. თ. ს. მერმიშვილი და
რიონი	6 47		6 75	3 75	ინგლისში	3 75	მატყლი თუშური ფთ.	8 20	მარქაროვი—შინაგ. აგათმყოფობის,
სამტრედია	7 41		7 73	4 29	ფოშტა		—თარქამისა ფთ.	4 30	თამაშევი—თვალის.
ახ. სენაკი	—		8 57	4 76	ა) თფილისიდან: სამზღვარ გარეთ, ქუთაისს, რუსეთს—ყოველ დღე კვირას გარდა. ზუგდ. ორშ. და სამშ.		პბრეშუმი ნუხური სტ.	2	მ. თ. შ. ა. ბ. ა. თ. ს. ლისიცივი—ში-
შოთი	9 40		9 75	5 42	მ. შურ.—პარასკ. და ორშ. ძაბეთს—სამშ. და შაბ. ბ) ქუთაისიდან:		ქონი, ფუთი.	5 50	ნაგანი აგათმყოფ, ქიუჩარინცი—ვე-
შოთი	9 13		1 18	66	თფილისისა და შოთისაკენ—ყოველ დღე, კვირას გარდა. მ. შურგეთს—ორშ. და პარასკ.		ქონის სანთელი ფუთი.	8	ნერტილის.
ახ. სენაკი	—		2 61	14	წიგნის გავზაენა რუსეთში	კაპ.	სტეარინის სანთელი, ფ.	13 60	ხ. თ. შ. ა. ბ. ა. თ. ს. მერმიშვილი—შინა-
სამტრედია	11 16		3 41	69	და სამზღვარ გარეთ:		ხორცი ძროხისა, ლიტ.	1 8	განი აგათმყოფობისათვის.
რიონი	12 13		3 98	2 21	ლა წიგნის	4	—ცვრისა, ლიტრა	1 8	პ. ა. რ. ა. ს. კ. ვ. ს. ლისიცივი და სხვა-
შვირილი	1 18	ლაშე	3 98	2 21	დ. ბეჭდილს (ხაზი მისხალი)	8	სპირტი, გრადუსი	13	ტუროვი—შინაგ. აგათმყოფ. და მინ-
სურამი	5 12	1 10	5 33	2 96			შაქარი, ბროც. ფუთი	8	კვიჩი—ხირურგ.
ხაშური	5 39	1 37	5 84	3 24			—ფხვნილი ფუთი.	6 50	შ. ა. ბ. ა. თ. ს. მერმიშვილი და მარქა-
ბორი	7 5	4 8	7 36	4 9			ქაჯა გოგალი, გირე.	70	როვი—შინაგანი აგათმყოფობის., ქიუ-
მცხეთა	8 50	6 59	8 5	4			ზეთი ქუჩულისა ფუთ.	12	ქიუჩარინცი—ყურის და ხირურგიულ
თფილისი	9 31	7 56	9 75	5 42			თამაშევი, სპეული ფუთი	7 95	აგათმყოფ. და თამაშევი—თვალის.